21/05/2021

Επικήδειος Γερόντισσας Γαλακτίας Μοναχής (20.5.2021)

/ Επικαιρότητα

- Αρχιμ. Αντώνιος Φραγκάκης, Ιεροκήρυκας Ιεράς Μητροπόλεως Γορτύνης και Αρκαδίας

Τα ξημερώματα της χθεσινής ημέρας, μία μεγάλη οσιακή μορφή της Κρήτης και συμπάσης της Ορθοδοξίας, απεξεδύθη το αραχνώδες χοικό της περίβλημα, το φθαρτό της πολύαθλο σώμα, το σώμα που ισοβίως σταυρώθηκε από τα αλγεινά του βίου και τα παλαίσματα της αένανης ασκητικής πρακτικής και

φτερούγισε ήσυχα και ανεπαίσθητα, όπως έζησε, στην αγκαλιά του Κυρίου για να λάβη από τα κατάστικτα και πανσθενουργά Του χέρια, τα πάμφωτα έπαθλα της πνευματικής της σκυταλοδρομίας.

Στην αγκαλιά του Κυρίου που με μανικό έρωτα παιδιόθεν ηγάπησε και με αποστολική αυταπάρνηση ακολούθησε στον ματωμένο βηματισμό της εφαρμοσμένης αγάπης, 95 χρόνια που έλαμψε η μορφή της πάνω στη γη.

Και ίσως είναι η πρώτη φορά που έδωκε «ύπνον τοις κροτάφοις της και τοις βλεφάροις της νυσταγμόν» η ακαταπόνητη αυτή γυναίκα, που ζούσε, δρούσε και ανέπνεε για την Βασιλεία του Θεού, την οποία ησυχαστικώς στοχοθέτησε και αγιοπνευματικώς προσοικειώθηκε, ως αναφαίρετο κτήμα της, στα υπόβαθρα της καρδίας της.

Υπήρξε Οσία, υπήρξε χαρισματική, υπήρξε ασκήτρια. Αν της προσδώσουμε και μαρτυρικό φρόνημα δεν θα λαθέψουμε. Αγάπησε, εξ' απαλών ονύχων, με περιφλεγή έρωτα τον Χριστό, με πιστότητα Μυροφόρων Τον ακολούθησε, εφάρμοσε επακριβώς τα σωτήρια εντάλματα της διδασκαλίας Του, ποτίσθηκε ακορέστως από τα ζωοπάροχα νάματα της αγάπης Του, Τον υπηρέτησε εμπνευσμένα στα πρόσωπα των εμπεριστάτων αδελφών, κατέβηκε στον Άδη της μετανοίας έντονα και ουσιαστικά, εβίωσε την Αγιοτριαδική Παρουσία απροκάλυπτα και ζωντανά, χτυπήθηκε λυσσαλέα από τα μανιασμένα κύματα που ο βύθιος δράκων ξεσήκωσε στην πολυτάραχη θάλασσα της επίγειας ποντοπορίας της, έκλαψε πολύ, αγάπησε περισσότερο, ψιλοδούλευσε την αρετή, δόθηκε ανιδιοτελώς στους ανθρώπους, προσέφερε με χαρά τον αδύνατο σκελετό της για να ακουμπήσουν τα βάρη τους όλοι οι άλλοι, σφούγγιξε δάκρυα, διόρθωσε λογισμούς, αλάφρωσε συνειδήσεις, γαλήνευσε ψυχές, ενέπνευσε ιερές επιθυμίες, προσανατένισε εναργώς τα κάλλη του Παραδείσου, ξεναγήθηκε με παρρησία και στα φόβητρα της κολάσεως, τροχιοδρόμησε πλειάδα ψυχών εις την αιώνια ζωή, αδικήθηκε και συγχώρησε, συκοφαντήθηκε ως πλανεμένη και η ίδια ξεγέλασε τον δολιοφθορέα των ανθρώπων και ξεπέρασε τον πλάνον τούτο αιώνα, έγινε ουράνια ύπαρξη, δροσοσταλίδα του κήπου της Εδέμ, τελευταία έλαμπε, σαν μοσχοθυμίαμα ευωδίαζε, μόνο χαμογελούσε, μητρικά ευχόταν και αποχαιρετούσε, σαν μπαρουτοκαπνισμένη αθλήτρια δίδασκε, σαν πεπειραμένη οδηγός νουθετούσε, και σιγά – σιγά, ο φεγγοβόλος ήλιος της ύπαρξής της έγειρε στην δύση της επίκηρης τούτης βιοτής για να κάνη την εκφαντορική ανατολή του στο άλλο ημισφαίριο της ατελεύτητης ζωής.

– «*Τι κάνει η γερόντισσα Γαλάτεια*»; Με ρώτησε κάποτε ο θαυμαστός και αείμνηστος Γέροντας Αναστάσιος Κουδουμιανός.

– «*Γέρασε, γέροντα,*» απάντησα. «*Κύρτωσε πολύ*»…

«*Τα κατάφορτα δέντρα όταν γεμίσουν καρπό γέρνουν τα κλαδιά τους*», απάντησε εκείνος. «*Δίνουν στους γύρω από το προϊόν τους και το υπόλοιπο της συγκομιδής, το αναδεικνύει η δικαιοκρισία του Θεού και το μοιράζει σε όλα τα άλλα μέλη της Εκκλησίας*».

Κάτω από μία γλυκιά, απέριττη και γαλήνια επιφάνεια, κυλούσε και επάφλαζε ένας ποταμός αγάπης και Θείας ζωής, που τον επρόδινε η διεισδυτική και αστραφτερή ματιά της και η ολοφώτεινη θωριά του προσώπου της. Το ανθηρότατο χαμόγελό της, η αγγελική της όψη και το δροσιστικό εκχύλισμα της καρδιάς της, λειτουργούσαν σαν μαγνήτης, γι' αυτό, όσο εκείνη έκρυβε το φέγγος της ψυχής της μέσα στην αφάνεια της ασημότητας, τόσο ο Θεός το ύψωνε στον λυχνοστάτη της προβολής. Όπως ο μαγνήτης ελκύει διάφορα μέταλλα, όπως ο ήλιος εντάσσει στην τροχιά της επιρροής του διαφόρους δορυφόρους, έτσι και η αναγεννημένη ψυχή της Γερόντισσας, άθελά της, έλκυσε κοντά της αναρίθμητες ψυχές που εμπνεύσθηκαν από τους ρυθμούς της δικής της ζωής και αλλοιώθηκαν κοντά της. Η αγιότητά της ήταν καλά κρυμμένη μέσα στην απλότητα. Την αφοπλιστική παιδική απλότητα. Όπως μέσα στα άχυρα της ταπεινής φάτνης της Βηθλεέμ κρύφθηκε η μεγαλοσύνη του ενανθρωπήσαντος Θεού, έτσι μέσα στην απλή αυτή ψυχή, την απέριττη και ταπεινή, κατοίκησε ζωντανά ο Χριστός, και την έκανε να λάμπει από οσιότητα και αγιοπνευματική σοφία. Είχε πνευματικό βάθος, το Άγιο Πνεύμα σαν ακύμαντος ποταμός άρδευε τα κανάλια της ψυχής της. Ένας παφλασμός βαθύς και απύθμενος δονούσε τα μύχια της καρδιάς της, έπρεπε να προσηλώσεις καλά τ' αυτί σου για να τον ακούσεις και να 'χεις άντλημα ψυχής για να αποκομίσεις και να ευφρανθείς από τα ρείθρα του που μυστικά διαπότιζαν και ζωογονούσαν την ωραία και ταπεινή αυτή ψυχή.

Ακόμη και τις πιο ηρωικές πράξεις της ζωής της, συνήθιζε να τις περιβάλλει με μία απλότητα και φυσικότητα που ήταν, γι'αυτό τον λόγο συγκλονιστική. Δεν ήταν λίγες οι αποφάσεις της ζωής της, που περιείχαν το χρώμα του Γολγοθά, το ηρωικό φρόνημα και το συγκλονιστικό στοιχείο. Όλα, όμως, η Γερόντισσα Γαλακτία τα αντίκρυζε «εν πίστει» και τα προσπερνούσε «εν σιγή». Γιατί ήταν από τις ψυχές που προσήγγιζαν τον Χριστό, όχι «κράζουσα όπισθεν Αυτού» σαν την Χαναναία, αλλά «λαθούσα», ευγενικά, ήρεμα, συνεσταλμένα σαν την αιμορροούσα, που της έφθανε και της αρκούσε να ακουμπήσει μόνο τα κράσπεδα των ιματίων Του. Έτσι, με την ίδια συστολή προσήγγιζε πάντα Τον Χριστό η Γερόντισσα Γαλακτία και επιτελούσε τα έργα Του. Γι' αυτό επέτυχε, την ίδια όπως η γυναίκα εκείνη κατάκτηση. Και πράγματι ο Χριστός δεν της χαλούσε χατήρι (χατίρι). Η προσευχή της, μετακινούσε όρη. Η απόλυτη εμπιστοσύνη της στην πρόνοια Του Θεού, ενεργοποιούσε μέσα της την Θεική δύναμη και επιτελούσε το θαύμα.

Γεννήθηκε στην ιστορική και ηρωοτόκο Πόμπια στις 5 Μαρτίου 1926. Οι οικογενειακές της καταβολές, λειτούργησαν σαν γονιμότατη φύτρα για να εκκολαφθεί απροσκόπτως η μετέπειτα πνευματική της εξέλιξη. Ο πατέρας της ιατρός και άνθρωπος του Θεού. Η Γαλάτεια έλεγε: «ποτέ μου δεν καυχήθηκα

επειδή ο πατέρας μου ήταν γιατρός. Χαίρομαι όμως, να λέγω ότι ήταν όντως άνθρωπος και Χριστιανός». Ανάργυρος σχεδόν, δοτικός στον ανθρώπινο πόνο, ενέπνευσε στην πολυαγαπημένη του κόρη το θυσιαστικό ήθος και το ανιδιοτελές φρόνημα. Ο παππούς της, ο πατέρας της μητέρας της ήταν ιερεύς. Και τι ιερεύς! Άγιος! Πνευματικό ανάστημα των Οσίων Γερόντων της Μονής Κουδουμά Παρθενίου και Ευμενίου. Έζησε εν συζυγία δύο έτη και σε οσιότροπη χηρεία 66 έτη. Τόσο πολύ εξαγιάσθηκε ο νούς από την άσκηση και την προσευχή, που έλεγε με αφελότητα καρδίας στα τέλη της ζωής του, ότι θεωρούσε τον εαυτό του άγαμο, γιατί δεν τον συνόδευε καμία ανάμνηση του βραχύβιου εγγάμου βίου.

Ιερά Μονή Κουδουμά, Όσιοι Παρθένιος και Ευμένιος, παπά Νικόλας Φουστανάκης, Γερόντισσα Γαλακτία. Αλυσιδωτή μετάδοση του χαρίσματος της ησυχαστικής βιοτής. Ανάμεσα στις τέσσερις εκλεκτές θυγατέρες του θρυλικού γιατρού της Πόμπιας Μιχαήλ Κανακάκη, ξεχώρισε εμφανώς η τρίτη. Η Γαλάτεια. Για την σπάνια ομορφιά της; Για την ολοπρόθυμη υπακοή της; Για την κραυγάζουσα σεμνότητά της; Για την παρθενική ακτινοβολία της; Για την αδελφική προς τους ξένους συμπεριφορά της; Για τα ελεήμονα σπλάχνα της καρδιάς της; Για το ακατάκριτο στόμα της; Για την πανθομολογούμενη αρετή της; Για την απαστράπτουσα διαγωγή της; Τι πρώτο και τι δεύτερο να ξεχωρίσεις; Όλα αυτά μαζί συναποτελούσαν τις φλόγες μιάς ευεργετικής αγάπης που διαρκώς εκτόξευε το ηφαίστειο της καρδιάς της, μέσα στο οποίο εκόχλαζε ο περιφλεγής της έρωτας, το περίσσευμα της λαχταριστής αναφοράς της, προς τον εράσμιο Νυμφίο της Εκκλησίας, Σωτήρα Χριστό. Η πνευματική της εξέλιξη έχει μία ιστορία. Δεν οφείλονταν μόνο στην οικογενειακή της παράδοση και τις πνευματικές της καταβολές. Κυνήγησε έμπρακτα από τα παιδικά της χρόνια τον Χριστό, γι' αυτό κι Εκείνος με το βέλος της αγάπης Του, την κατέκτησε ολοσχερώς και την κατέστησε Νύμφη Του.

Από μικρή δόθηκε στην προσευχή. Ανεπιτήδευτα, κρυφά, ώρες πολλές αφιέρωνε στην προσευχή αλλά και στην διακονία του πλησίον. Το ιατρείο του πατέρα της ήταν ένας ιδανικός τόπος για να εξασκεί το άθλημα της προσφοράς και να ολοκαυτώνεται στον βωμό της θυσίας. Επιμελούνταν τις πληγές των ασθενών, συνέπασχε υπαρξιακά μαζί τους, τους ενθάρρυνε στην υπομονή, και κρυφά ελεούσε «εκ των υπαρχόντων αυτή». Το ίδιο ήταν και μέσα στο σπίτι, σε όλα πρώτη η Γαλάτεια. Στη νοικοκυροσύνη, στα αγροτικά, στην μεταφορά νερού, στην διεκπεραίωση παραγγελιών. Ο γιατρός πατέρας, βλέποντάς την πάντα ταπεινή, σιωπηλή, πρόθυμη σ' οποιαδήποτε εργασία και αδιάφορη στην διεκδίκηση δικαιωμάτων και τιμής, την αγκάλιαζε και της έλεγε στοργικά: «Γαλαθιώ μου, ύψωσε κι εσύ το ανάστημά σου. Μην σε εκμεταλλεύονται οι άλλοι. Θέλω να έχεις το βέτο σου». Ο πατέρας της την είχε ξεχωριστή. Και εκείνη τον υπεραγαπούσε.

Κάποτε όμως, σε εφηβική ηλικία κάτι του είπε και τον στεναχώρησε. Το εξομολογήθηκε η Γαλάτεια στον παππού Ιερέα και εκείνος την μάλωσε. Η νεαρή Γαλάτεια επιτίμησε σκληρά τον εαυτό της. Ξάπλωνε μπρούμυτα στον ξύλινο οντά του δωματίου, έβρεχε με δάκρυα μετανοίας τον χώρο και ικέτευε σπαρακτικά το Άγιο Πνεύμα να την συγχωρήσει. Και κάποια μέρα, ενώ βρισκόταν μέσα στον άδη της μετανοίας, άστραψε στα μάτια της ψυχής της η άκτιστη λαμπηδόνα της Αναστάσεως. Σε ανύποπτο χρόνο, ενώ έσκυψε στην αποθήκη κάτι να πάρει, ήρθε απρόσμενα από τον ουρανό μία γαλαζόλευκη δροσιστική φλόγα και διαπέρασε γλυκά και ειρηνικά το κεφάλι της. Προχώρησε – όπως έλεγε – στον εσωτερικό της χώρο, διάνοιξε τους νοητικούς της ορίζοντες και πλάτυνε χαρισματικά την καρδιά της. Ένιωσε να φεύγουν οι αμαρτίες της, όπως τα ξερά φύλλα στο φύσημα του αέρα και όπως σκορπά ο δυνατός άνεμος τις ξερές φλούδες από τους κορμούς των μεγάλων δέντρων. Είναι δική της, η παραστατική αυτή εικόνα και περιγραφή. Είναι ευνόητο από θεολογικής πλευράς ότι η καρδιά της Γαλάτειας που πόνεσε δυνατά από την σωτήρια συντριβή της μετανοίας,

Ανέπτυξε ιδιαίτερη σχέση με τον Αρχάγγελο Μιχαήλ! Η επισφαλής υγεία της αγαπημένης της ανιψιάς Αντωνούλας, την οδήγησε να στείλει επωνύμως το τάμα της στον Πανορμίτη της νήσου Σύμης. Σφράγισε τα σχετικά μέσα σε ένα μπουκάλι και το πέταξε στην θάλασσα. Το τάμα της πήγε ενδοθαλασσίως στον προορισμό του, έλαβε την ενημερωτική απάντηση από το προσκύνημα και η μικρή Αντωνούλα την επόμενη μέρα μίλησε. Έκτοτε, η σχέση της με τον Αρχάγγελο ήταν διά βίου ζωηρή, άμεση, δυνατή και τα θαύματα που επιμαρτυρούν αυτή την διάθερμη αγαπητική συναλληλία, ήσαν συνεχή και απροσμέτρητα. Πέταξε και ένα άλλο μπουκάλι στο Λιβυκό Πέλαγος, που βρέθηκε σ’ ένα ερημοκκλήσι στην Ανώπολη Σφακίων και έγινε αιτία αυτό το θαύμα, να ανακαινισθεί και να ξαναλειτουργήσει ο πεπαλαιωμένος και εγκαταλελειμμένος αυτός ναός.

Ο Αρχάγγελος, συνεχώς έδειχνε την εύνοιά του στην νεαρή κόρη με την ισάγγελο πολιτεία. Και όταν κάποτε, πιέσθηκε πολύ για να ενδώσει στην ολοκλήρωση ενός συνοικεσίου, πήρε αγκαλιά την εικόνα του Αρχαγγέλου και τον καθικέτευε σπαρακτικά στο δωμάτιό της να επέμβει δυναμικά και να ματαιώσει την εξύφανση της θετικής προοπτικής. Η παρουσία του και πάλι, ήταν άμεση. Έγινε σεισμός στο σπίτι, ξεμανταλώθηκαν οι πόρτες, ένας θόρυβος τάραξε τους προξενητές και τους ενοίκους. Ο ευλαβής ιατρός πατέρας, πείσθηκε πλέον ότι η υπόθεσις γάμος ήταν για την Γαλάτεια τελείως ατελέσφορο γεγονός και κάθε άλλη διαχείρισις του πράγματος, θα απέβαινε γι’ αυτήν μαρτύριο.

Η έγκαρπη αφιέρωσις της στον Θεό, νηματοδοτήθηκε καθοριστικότερα από την συνοίκησή της 40 περίπου χρόνια με την ανιψιά της Αντωνία. Αγάπησε αυτό το

παιδί όσο τίποτα στον κόσμο. Θυσιαστικά του δόθηκε. Η ιδιαιτερότητα της καταστάσεως, ευαισθητοποίησε έτι περισσότερο την ήδη εκλεπτυσμένη ψυχή της Γαλάτειας. Έγινε ο Φύλακας Άγγελός της Αντωνίας. Σε συνεπικουρία με τους γονείς του παιδιού, οικονομούσε τις ποικίλες ανάγκες του, φρυκτωρούσε σαν άγρυπνος φύλακας στις επάλξεις της ακεραιότητός του και διήνθιζε με ροδοπέταλα ασύλληπτης αγάπης και προσφοράς, την ανέμελη καθημερινότητά του.

Πέρασε πολλά: Επιθέσεις από ανθρώπους, ύβρεις, προσβολές, χλευασμούς, αμφισβητήσεις. Δεν είναι εύκολο να οικονομείς ένα άρρωστο παιδί και πολλοί των ανθρώπων είναι σκληροί και ανάλγητοι. «Τον σταυρό μου -έλεγε- τον γνωρίζω μόνο εγώ και ο παντεπόπτης Θεός». Όμως, έκανε υπερβάσεις αγάπης και άλματα συγχωρητικότητος. Ο καλός κολυμβητής, γράφει ο Όσιος Διάδοχος Φωτικής, δεν πάει κόντρα στον αφρό του κύματος αλλά περνά από κάτω. Σε κανέναν δεν κάκιωσε, δεν μνησικάκησε, δεν διατύπωσε παράπονο ή αρνητικό λόγο. Προπάντων για κανένα δεν αθυροστόμησε και δεν κράτησε μέσα στην ψυχή της ίχνη εμπάθειας ή τάσεις εκδικητικότητας. Το ποιοι την πίκραναν και την πλήγωσαν, κανένας μας δεν το πληροφορήθηκε ποτέ…

Παράλληλα με την άρση του βαρύτατου αυτού σταυρού, καλλιέργησε επιμελώς και την άσκηση για την πλήρη μεταμόρφωση της καρδίας της. Αδιάλειπτη προσευχή, απειράριθμες γονυκλισίες, εποικοδομητική μελέτη, έμπρακτη εξάσκηση όλων των εντολών του Χριστού, συνεχής εκκλησιασμός και μάλιστα λίαν πρωί πριν την έλευση του ιερέως στον ναό, εξονυχιστικός έλεγχος της συνειδήσεως, τακτική προσαγωγή στην εξομολόγηση, συχνότατη μετάληψη των Αχράντων Μυστηρίων, εξαντλητική νηστεία και προπαντός επιμελημένη εφαρμογή της έγκαρπης σιωπής. Ο ανιψιός της ο Νίκος είπε κάποτε: «*νήστεψε ὅσο ὅλες οἱ καλόγριες τῆς Κρήτης καί προσευχήθηκε ὅσο προσευχήθηκαν ὅλες αὐτές μαζί*».

Η θεοειδής πολιτεία της και η γονιμότατη άσκησή της, ιδιαιτέρως, όμως, η πύρινη προσευχή της, την εξακόντισαν στα ουράνια σκηνώματα και ενετύπωσαν την μορφή του Χριστού μέσα στην καρδιά της. Θεωρούσε την προσευχή σαν την πιο ισχυρή ώρα της ανθρώπινης ύπαρξης. Ζούσε με την προσευχή την πιο δυνατή κοινωνία και επικοινωνία. Γι’ αυτό, το περίσσευμα της ερωτικής αναφοράς που έτρεφε προς τον Σωτήρα Χριστό, το διοχέτευε στο κανάλι της αδιάλειπτης προσευχής. Η προσευχή της έδινε δύναμη. Με την προσευχή προσείλκυε την Χάρη και προσαύξησε τις αρετές της αγνότητας, της ταπεινοφροσύνης, της σιωπής και της αγάπης. Είχε τόσο ισχυρή και δυνατή προσευχή, ώστε κάποιες φορές, μικρά παιδιά, εν ώρα Θείας Λειτουργίας, την έβλεπαν φωτεινή και μετάρσια, να εξυψώνεται από την γη και ουράνιες αγγελικές ταξιαρχίες να την περικυκλώνουν

και να ψάλλουν μαζί της.

Οι Πομπιανοί και οι κάτοικοι των γύρω χωριών την αγάπησαν και την σεβάστηκαν πολύ. Μου είπε κάποτε ο αείμνηστος επιφανής Πομπιανός Μανώλης Φουστανάκης: «Με επιστημονικό μικροσκόπιο αν διερευνήσουμε την ζωή της Γαλάτειας, δεν θα μπορέσουμε να βρούμε κακό». Ασφαλώς σαν απόγονος του Αδάμ, θα είχε και αυτή τις αδυναμίες της και κάποιες ανθρώπινες πλευρές της. Όμως, ήταν τόσο αθώα και παιδικά αυτά, ώστε τα προσπερνούσες με θυμηδία, γιατί μόνο χαρά, πλατυχωρία και άνεση σου προκαλούσαν, τα ελατήρια και οι προθέσεις της καρδιάς της. Όλοι θαύμαζαν την ταπεινότατη και ενάρετη γιατροπούλα, που καιγόταν σαν το λιβάνι στην ανθρακιά για να ευωδιάσουν οι άλλοι και έλιωνε σαν το φλογισμένο μελισσοκέρι για να αποκομίσουν το φως και την λάμψη που εξέπεμπε οι αναγκεμένοι συνάνθρωποί της. Αλλά, αν θέλαμε να αποδώσουμε το μεγαλείο της Γερόντισσας επιγραμματικά, θα αναφέραμε δύο λέξεις: ήταν η ενσάρκωσις της ταπεινοφροσύνης και της αγάπης.

Ήταν όντως ταπεινή. Κανένας μεγαλοιδεατισμός, ούτε ακροθιγώς δεν εκκολάφθηκε στην ψυχή της. Δεν ήταν αυτό κομπλεξικότητα γιατί ήταν ελεύθερη από συμπλεγματικές καταστάσεις, ούτε αίσθημα μειονεξίας γιατί διέθετε ψυχική πληρότητα. Ήταν η βαθειά και αγία αρετή που της απεκάλυπτε την χοικότητα και τρεπτότητα του εαυτού της και την έκανε να γνωρίζει τα μέτρα της. Είχε διαρκώς την αίσθηση ότι είναι η χειρότερη των πάντων, φιλούσε τα χέρια όλων και ζητούσε συγχώρηση. Δεν το έκανε από ταπεινοσχημία αλλά, με πλήρη επίγνωση μηδαμινότητος, φρονούσε ότι είναι πολύ χαμηλά, στο μηδέν, ότι της λείπουν ακόμη πολλά, ότι δεν είναι αυτή που έπρεπε και μπορούσε να είναι. Την χαρακτήριζαν ο καλός λογισμός για τον πλησίον της και η ανελέητη αυτοκριτική για τον εαυτό της. Και ο αγωνοθέτης Θεός, την εξακόντισε από τα βάθη της βιωματικής ουδενίας, στα ύψη της απερινόητης θεοπτίας, γιατί «πας ταπεινών εαυτόν υψωθήσεται» κατά τον αψευδή λόγο του Κυρίου μας.

Η αγάπη της, παροιμιώδης και ασύγκριτη. Αγαπούσε τους πάντες, προπαντός τους φτωχούς και τους κατατρεγμένους, τους χωλούς και αναπήρους, τους ενδεείς και τους πάσχοντες, τους οδοιπόρους και πάροικους, τα μικρά παιδάκια και τους γέροντες και όλους τους φόρτωνε διακριτικά με τα δώρα της αγάπης της. Και η πολλή αγάπη γέννησε την διακριτικότατη ελεημοσύνη της. Ομολογώ, μετά παρρησίας, ότι είναι το πιο ελεήμων πρόσωπο που γνώρισα στην ζωή μου. Έπαιρνε τον μισθό της και τον σκόρπιζε αμέσως. Έλεγε: «έκανα συμφωνία με την Παναγία, εγώ να αδειάζω το σπίτι μου και Αυτή να μου στέλνει ο,τι χρειάζεται για να περνώ την κάθε μέρα», «καμμιά φορά – έλεγε– καθυστερεί για να με δοκιμάσει. Όμως, εγώ ησυχάζω και γιατί ξέρω πως οπωσδήποτε θα έλθει. Και πράγματι -συνέχιζε-

μετά από λίγες ημέρες, να’ το και φθάνει. Δεν με βγάνει η Παναγία από τον λόγο Της».

Μέχρι τα βαθειά της γεράματα, σκορπούσε, έδιδε «τοις πένησι». Ήταν γερόντισσα πιά, χειρουργημένη και στα δύο πόδια αλλά έστηνε μία μεγάλη κατσαρόλα φαγητό για να μην στερηθούν οι μοναχικοί γέροντες και ένας άρρωστος ηλικιωμένος της γειτονιάς. Γι’ αυτό, λίγο πριν το τέλος, την επισκέφθηκαν ανάμεσα σε άλλους, οι επτά Αρχάγγελοι που μεταφέρουν τις προσευχές των αγίων από την γη στον ουρανό. Της συστήθηκαν με τα ονόματά τους, δεν τα λησμόνησε αλλά τα ενέταξε στην καρδιακή μνήμη της: Μιχαήλ, Γαβριήλ, Ουριήλ, Ραφαήλ, Φαναήλ, Θαναήλ. Ο Ουριήλ της είπε ότι φυλάει την άβυσσο. Σήκωσαν ψηλά τις ρομφαίες και της έκαναν «ρεκάπιτο» όπως είπε, για να περάσει. Την οδήγησαν σε ένα πάγχρυσο παλάτι. Είναι ο τόπος της κατοικίας σου, της είπαν. Στη μέση ξεχείλιζε ένα ολόχρυσο δοχείο που ανέβλυζε κρυστάλλινο νερό. Ρώτησε: «τι είναι αυτό;» «είναι το δοχείο της καρδιάς σου» απάντησαν. «Και ξεχειλίζει η αγνότητά σου, η σιωπή σου, η ταπεινοφροσύνη σου και οι ελεημονιές σου».

Η πρόωρη κοίμηση της Αντωνούλας, της κόστισε πολύ. Έκλαιγε συνεχώς αλλά επαρηγορείτο από την ελπιδοφόρα προσδοκία της επανασυνάντησης στην αιωνιότητα. Ήταν το 1998 όταν άρχισαν και τα προβλήματα υγείας της Γερόντισσας. Δεν θα μπορούσε, λόγω σωματικής αδυναμίας, να οικονομεί με την ίδια φροντίδα το παιδί. Εκείνη την χρονιά διορίσθηκε και η ευτέλειά μου εφημέριος στην Πόμπια. Δεθήκαμε πολύ, σαν μάνα με παιδί, είκοσι ολόκληρα χρόνια. Της έδωσε πληροφορία ο Θεός στην προσευχή: «Σου πήρα την Αντωνία αλλά σου έστειλα τον Αντώνιο». Και πράγματι! Την αγάπησα όσο και τους φυσικούς μου γονείς ή ίσως, ακόμη και περισσότερο. Απήλαυσα κοντά της, την ακένωτη μητρική στοργή και την ανύστακτη φροντίδα της. Είθε δε, να διαποτίσει και το άγονο έδαφος της δικής μου ψυχής, το ζωηφόρο νάμα που είδα τόσα χρόνια να αναβλύζει η ένθεη βιωτή της και η ισάγγελος πολιτεία της…

Ποτέ δεν περιαυτολόγησε. Είχε αίσθηση, όχι απλώς μηδαμινότητας, αλλά απόλυτης ουδενίας. Την βρήκαμε πολλές φορές να έχει επιδοθεί σε θρήνο μετανοίας, να χτυπά το πρόσωπό της και να αυτοαποκαλείται «πόρνη, ληστίνα, έκτρωμα, ελεεινή». Λυπόταν όταν την επαινούσαν γιατί νόμιζε ότι αδικούσαν κατά πολύ την πραγματικότητα και πήγαινε κόντρα, προσέκρουε βάναυσα, στην δίκαιη αποτίμηση του Θεού. Χαιρόταν στις κατηγορίες γιατί τις εκλάμβανε – όπως έλεγε – ως ευκαιρίες για διόρθωση, μετάνοια και σωτήριο επαναπροσδιορισμό ολόκληρης της υπάρξεώς της. Είχε εγκαθιδρύσει μέσα της ένα σπάνιο και αμπλοκάριστο εργοστάσιο καλών λογισμών. Για όλους είχε έναν καλό λόγο. Και τα πιο δύσκολα και σκανδαλώδη ενεργήματα, δεν τα αμνήστευε

μεν, αλλά σιωπούσε και προσευχόταν για τους υπεύθυνους, όταν τα επληροφορείτο. «Εγώ είμαι η μεγαλύτερη υπόδικη ενώπιον του Θεού -έλεγε- και δεν έχω δικαίωμα να κρίνω κανέναν». Σε όλους εύρισκε κάτι καλό και αυτό προέβαλε. Την ενδιέφερε να βασιλεύει το καλό στην ανίληψη των άλλων και στην υφή της κοινωνίας. Γι' αυτό τελευταία, της ξέφυγε και είπε: «Είμαι φορτωμένη από αμαρτίες και ελπίζω μόνο στο έλεος του Θεού, γιατί γέρασα άπρακτη από έργα μετανοίας. Για κατάκριση όμως, νομίζω, πως δεν θα δώσω λόγο στον δικαιοκρίτη Θεό...»!

Τα τελευταία 20 χρόνια της ζωής της, τα πέρασε μέσα στην καρποφόρο εξάσκηση της Ιεράς ησυχίας και στην πολύφερνη υλοποίηση των έργων της αγάπης. Ζούσε στο κλίμα της αδιάλειπτης προσευχής. Ελάχιστος ο ύπνος της, πολύ ελαχιστοτέρα η τροφή της. Διανυκτέρευε προσευχόμενη. Ο νούς της, τελείως εξαγιασμένος, βρήκε τον αρχέγονο τόπο του, πήγε στον φυσικό προορισμό του. Ενεργοποιήθηκε μέσα στο απύθμενο πηγάδι της βαθείας καρδίας, όπως περιέγραφε η ίδια η Γερόντισσα. Από εκεί εξακοντίσθηκε αυτός ο θεοειδέστατος νούς της στα επουράνια. Διείσδυσε επαρκώς στα άφατα και συγκλονιστικά μυστήρια του Θεού. Έβλεπε και απολάμβανε το άπλετο και γαλαζόλευκο Φως του Θεού, την άφατη δόξα της Αγίας Τριάδος που είναι ασχημάτιστο και ομοιογενές -όπως έλεγε- και δεν έχει αρχή και τέλος. Ο ήλιος είναι λυχναράκι μπροστά Του. Διέκρινε μέσα στο ενιαίο εκείνο αμήχανο Φως, τρία φώτα, τις υποστάσεις της Αγίας Τριάδος και έκανε μοναδικές εμπειρικές περιγραφές, που μόνον μεγάλοι Πατέρες της Εκκλησίας τις απετόλμησαν. Έβλεπε άσαρκο Φως, τον Άναρχο Πατέρα την πηγαία Θεότητα. Έβλεπε σεσαρκωμένο Φως, τον ενανθρωπήσαντα Λόγο και περιέγραφε με εκπληκτική ευκρίνεια τα ανθρώπινα χαρακτηριστικά Του. Έβλεπε και το τρίτο Φως, το Πανάγιο και Ζωοποιό Πνεύμα να συνέχει την Εκκλησία, να προχέεται στις καρδιές από τα Ωμοφόρια των Επισκόπων και τα Επιτραχήλια των ιερέων και να σηκώνει επαρκώς μέσα στα δάκρυα της προσευχής και τους στεναγμούς της μετανοίας. Ήρθε -έλεγε- την ημέρα της Πεντηκοστής αλλά δεν έφυγε. Κινείται στον κόσμο με μεγάλο κρότο, «ως ήχος φερομένης, βιαίας πνοής» αλλά δεν τον ακούει κανείς, μόνο όσοι έχουν ενεργοποιήσει τον κρυφό μηχανισμό της καρδίας.

Με την διόπτρα του νου, την λεπτοτάτη προσοχή, τα «κιάλια» της καρδιάς, όπως τα ονόμαζε, ανίχνευε τα επουράνια και τα καταχθόνια αλλά και τα κρυπτά της καρδίας των άλλων ανθρώπων. Είχε βιωματική γνώση των διαβαθμίσεων του ουρανού. «Έχει -έλεγε- ο ουρανός πολλές καταστάσεις Χάριτος που επεκτείνονται ως το άπειρο και δεν τελειώνουν ποτέ...». Αυτό σημαίνει ότι έβλεπε τις εναλλαγές των αιώνων. Άφηνε, όμως, τον νού της να κατέρχεται και στα φλογισμένα και αφεγγή βασίλεια της κολάσεως. Είδε πολλούς, αλλά ουδέποτε μαρτύρησε κανέναν. «Ανάβω κεράκια -έλεγε- κάνω πολλή προσευχή και τους βάζω σε κίνηση

βελτιώσεως, γιατί είναι μαρμαρωμένοι οι καημένοι».

Ταυτίστηκε χαρισματικά με όλο τον κόσμο. Είχε προσλάβει μέσα της «παγγενή» τον Αδάμ. Θεωρούσε τον εαυτό της υπαίτιο για ο,τι κακό συμβαίνει στην οικουμένη. Γι' αυτό τις πρώτες πρωινές ώρες, έκανε μία μακροσκελή αυτοσχέδια, συγκλονιστική προσευχή, που περιελάμβανε όλη την κτίση και κάθε γένος ανθρώπων «των υπό τον ουρανόν».

Η ακτινοβολία του προσώπου της και ο γλυκασμός που εξέπεμπε η καρδιά της, προσέλκυσαν πλησίον της ένα μεγάλο πλήθος ανθρώπων, ιδιαίτερα νέων, που προσέτρεχαν κοντά της, γιατί έβλεπαν την αειθαλή και αθάνατη ζωτικότητα μέσα σε μία εύθραυστη και αποκαμωμένη χοϊκότητα. Μία πνευματοφόρο και εν-χριστωμένη ψυχή μέσα σ' ένα λιπόσαρκο και γηραιό σώμα. Εκείνη αισθανόταν ως μητέρα. Αγκάλιαζε ιδιαίτερα τους πολύ αμαρτωλούς, αναπτέρωνε ελπίδες, ισχυροποιούσε το φρόνημα της πνευματικής μετάλλαξης, τόνιζε τις ατέρμονες διαστάσεις του Θείου Ελέους και την απεραντοσύνη της αγάπης του Θεού, τους προσλάμβανε μέσα στην θαλπωρή της καρδιάς της, για να ζεστάνει από την παγωνιά της δαιμονικής κυριαρχίας, ακόμη και βαρυποινίτες φυλάκιζε στοργικά μέσα στα κελιά των ενδομυχίων της, για να τους απαλλάξει από τις αλυσίδες των παθών τους και να τους χαρίσει την εσωτερική ελευθερία. Δεν άφηνε όμως, και κανέναν να ξεθαρρεύει. Επαναλάμβανε με δικό της τρόπο, την επωδό του Οσίου Νίκωνος του μετανοείτε, «Μετά την ενθέδε εκδημίαν, μετανοίας ισχύς ουδεμία».

Οι παρακαταθήκες της απλές και πρακτικές αλλά αποστάγματα αγιοπνευματικής σοφίας και χάριτος.

«Η γλώσσα -έλεγε- είναι η καλύτερη φιλενάδα του σατανά».

«Να έχετε τέσσερα πράγματα: Αγάπη, ταπεινοφροσύνη, σιωπή και ελεημοσύνη εν κρυπτώ».

«Να εξομολογείσθε όπως πρέπει, για να μην έχει ούτε πατημασιές ο διάβολος μέσα σας».

«Να μην κακολογούμε τους άλλους, γιατί έπειτα θα μας κακολογήσει κι εμάς ο Θεός όταν ξανάρθει στον κόσμο».

«Να προσεύχεσθε με την ευχή <Κύριε Ιησού Χριστέ ελέησόν με>, αλλά και Τριαδολογικά. Εγώ λέγω»:

«Πατέρα επουράνιε συγχώρεσέ με,

Κύριε Ιησού Χριστέ ελέησόν με,
Πνεύμα Άγιον φώτισέ με».
«Όποιος φοβάται, δεν φοβάται». Δηλαδή, όποιος φοβάται την αμαρτία δεν φοβάται τίποτα.

Η διαρκής μέθεξις της Ακτίστου δόξης του Θεού που η Γερόντισσα είχε σε βαθμό Θεώσεως εδραίωσαν μέσα της την αίσθηση της ουδενίας και την αποστροφή στον εαυτό της, μέχρι αυτομίσους. Ταυτόχρονα γιγάντωνε την χαρισματική κατάσταση της μετανοίας ως μυστήριο και βίωμα διαρκείας. Έλεγε: «Μέσα από την καρδιά βλέπω τι είναι ο Θεός και τι είμαι εγώ. Ο Θεός είναι το παν και εγώ ένα μηδέν. Τον ευχαριστώ, όμως, που μου δείχνει τα χάλια μου και μου δίνει παράταση μετανοίας. Ζω καθημερινά το μυστήριο της Αγάπης Του. Ο,τι του ζητήσω μου το δίνει. Χατήρι δεν μου χαλά κι ας είμαι το πιο άτακτο παιδί Του. Είναι σαν ένα κοπέλι που το πέμπω στις μαντατοφοριές. Με φροντίζει και με στηρίζει σε βαθμό που δεν αντέχω, ενώ έπρεπε να μου δίνει νερό να πίνω από τους βόθρους της Νέας Υόρκης, γιατί οι αποχετεύσεις του χωριού μου είναι καθαρές».

Όσο πλησίαζε τον Θεό και σπούδαζε εμπειρικά το απερινόητο της Αιδιότητός Του, τόσο χαμήλωνε στην διόπτρα της ψυχής της η ιδέα για τον εαυτό της και με ποταμούς δακρύων ζητούσε το έλεος του Θεού. Και ο γενναιόδωρος Χρεώστης την προίκισε από τις αποθήκες της Αγάπης Του με σπάνια χαρίσματα: την προόραση, την δυνατή διόραση και την προφητεία.

Όλα αυτά τα θεωρούσε φυσικά για όλους, γιατί διέθετε προπτωτική καθαρότητα και παιδική απλότητα. Σ’ αυτά δεν θα αναφερθώ λεπτομερώς. Δεν είναι αυτό το μείζον, ούτε το ζητούμενο της στιγμής αυτής. Όλων των χαρισμάτων της, υπερείχε η υπερφυσική της αγάπη της και η ασύγκριτη για τα σημερινά δεδομένα ταπεινοφροσύνη της.

Ο Μητροπολίτης Ναυπάκτου Ιερόθεος που την συναναστράφηκε και είχε επικοινωνία μαζί της, λέγει ότι όπου βαθιά ταπείνωσις και διαρκής μετάνοια δεν αναπτύσσεται καμία πλάνη, γιατί δεν αντέχει να ενεργήσει ο σατανάς.

Και η Γερόντισσα είχε σπάνιο χάρισμα διακρίσεως των πνευμάτων, που αποτελεί το προσδιοριστικό ιδίωμα της απλανούς Θεολογίας. Ήταν προφήτιδα της Καινής Διαθήκης, γιατί ήταν μία αληθινή ησυχάστρια. Ξεχώριζε άριστα το ψυχολογικό από το πνευματικό, και το κτιστό από το άκτιστο. Έλεγε: «Έρχονται, ειδικά την νύχτα που προσεύχομαι οι δαίμονες με ποικίλες μορφές. Άλλοτε γίνονται τέρατα φρικιαστικά και πασχίζουν να με τρομάξουν και άλλοτε ειδικά στις αρχές, μεταμφιέζονται σε πνεύματα αγαθά και προσπαθούν να με ξεγελάσουν. Τους

προδίδει, όμως, η βρώμα τους. Μία άλλη αίσθηση δυσοσμίας πνευματικής, που δεν γίνεται αντιληπτή από την σωματική όσφρηση και είναι χειρότερη από τα σκουληκιασμένα ζωικά σπλάχνα και το σάπιο κρέας των 16 ημερών. Τα θεικά -έλεγε- δυναμώνουν τα δάκρυα της μετανοίας και την ταπείνωση, ειρηνεύουν και ενισχύουν την ψυχή. Τα δαιμονικά, όσο καμουφλαρισμένα και να 'ναι, δημιουργούν ταραχή, φόβο, υπερηφάνεια, σε πιάνει από την βρώμα τάση ναυτίας, μεταταράσσονται τα σπλάχνα σου».

Πολλές φορές τήν εἶδα γιά παραδειγματισμό μου σέ κατάσταση Θείας ἁρπαγῆς, βυθισμένη μέσα στήν καρδιά καί ἀπό ἐκεῖ ἐξακοντισμένη στούς οὐρανίους κόσμους, φωτεινή καί «ἀχάμπαρη» γιά τό τί συνέβαινε γύρω της. Τό φῶς τοῦ Θεοῦ -ἔλεγε- τό ἔβλεπε μέσα ἀπό τό χάος τῆς καρδιᾶς πού τῆς ἦταν πάμφωτο, τραβιόταν ὅμως καί τά σαρκικά της μάτια καί τά αἰσθανόταν νά ἀλλοιώνονται, τό ἔβλεπε -ὅπως ἐδιηγεῖτο- «*ἀπό τίς τρίχες τῆς κεφαλῆς ἕως τά κράννυχα τῶν ποδιῶν* », ὅλες οἱ αἰσθήσεις γινόταν μία. Παντοῦ βασίλευε ὁ Χριστός καί δέν ἤξερε ἀπό ποῦ τελικά ζοῦσε ὅλες αὐτές τίς ὑπερφυεῖς δωρεές τοῦ Παρακλήτου Πνεύματος. Ἔλεγε ἀποφατικά: «*Αὐτά γλῶσσα δέν τά διηγεῖται καί ἀνθρώπινος νοῦς δέν τά χωρεῖ. Οὔτε ἀγγελικός νοῦς δέν τά χωρεῖ ὅλα. Ἀπορῶ πῶς ὑπάρχουν ἄνθρωποι πού λέγουν πώς δέν πιστεύουν*».

Ἡ βρώμα πού αἰσθανόταν ἐνώπιον τῶν πονηρῶν πνευμάτων, ὀφείλεται στό ὅτι ἡ ἴδια εἶχε νοερά καρδιακή προσευχή. Αἰσθανόταν -ὅπως ἔλεγε- τήν καρδιά της νά μουρμουρίζει καί εἰδικά τίς νύχτες, ζοῦσε «*ἔντονα πνευματικά γλέντια*». Ἦταν ζωομύριστη καί μυρίπνοη ἀπό τά μῦρα τοῦ Πνεύματος, γι' αὐτό διέκρινε τήν νεκροποιό ὀσμή καί τήν ἀηδιαστική ἀποφορά τῶν ἀκαθάρτων πνευμάτων. Ἐνεργοποίησε ἡσυχαστικῶς τό Ἅγιο Χρῖσμα μέσα στήν καρδιά της. Αὐτό ἐννοεῖ ὁ Ἀπόστολος καί Εὐαγγελιστής Ἰωάννης ὅταν γράφει: «*ἡμεῖς ἐλάβομεν χρῖσμα ἐκ τοῦ Ἁγίου καί γινώσκομεν αὐτόν*». Τό Χρῖσμα εἶναι ἡ ἐνεργοποίηση τοῦ Ἁγίου Μύρου μέσα στήν καρδιά, ἡ νοερά προσευχή, ὁ φωτισμός τοῦ νοός, καταστάσεις πού ὅταν ἀπουσιάζουν, πανεύκολα μπορεῖ νά εἰσέλθει τό μικρόβιο τῆς οἴησης μέσα στόν ἐσωτερικό χῶρο καί ὁ ἄνθρωπος, ἀντί νά ὡριμάζει σάν εὔγευστο φροῦτο χάριτος, νά ἀποσαθρώνεται, ἀπό τό σκουλῆκι τῆς πλάνης, σάν κούφιο ἀνούσιο καρπολόγημα, καί ἐν τέλει νά ἀπωλεσθεῖ.

Οἱ μεγάλοι σύγχρονοι ἡσυχαστές τῶν Ἀστερουσίων, Ὅσιοι Γέροντες Ἀναστάσιος ὁ Κουδουμιανός καί Νεῖλος ὁ Ἁγιοφαραγγίτης τήν ἐκτιμοῦσαν καί τήν ἐσέβοντο ἀπεριόριστα. Καί οἱ δύο ἔσκυβαν καί ἀσπαζόταν τό χέρι της. «*Εἶδα τήν προσευχή της καί τρόμαξα*» μοῦ εἶπε ὁ Γέρων Ἀναστάσιος, μία ἀπό τίς δύο φορές πού τήν ἐπισκέφθηκε στό σπίτι της. Καί ὅταν ἡ Γερόντισσα τόν ἐπισκέφθηκε στό Βενιζέλειο Νοσοκομεῖο τοῦ Ἡρακλείου, πάλιν ὁ Μέγας Ἐκεῖνος Γέρων, ἄν καί σέ

καταστολή δυνάμεων, βρῆκε τό σθένος, ἀνασηκώθηκε, ἅρπαξε τό χέρι της καί τό καταφιλοῦσε.

«*Γιατί μοῦ τό κάνουν αὐτό οἱ Δεσποτάδες καί ἀσκητές*» ρωτοῦσε μέ παιδική ἀφέλεια ἡ Γαλάτεια. «*Γιατί* –τῆς ἀπαντοῦσα- *φαίνεσαι ἑκατόν ἐτῶν, ἐπειδή εἶσαι κυρτωμένη πολύ καί σέβονται τό γῆρας σου*».

«*Μπρέ, μπρέ ταπείνωση* –ἐπαναλάμβανε ἔκπληκτη ἐκείνη-. *Θά εἶμαι ἀναπολόγητη στόν Θεό ἄν δέν μετανοήσω, ἀφοῦ τέτοιοι ἄνθρωποι σέβονται τά γεράματα καί τόν κακοποδομό μου*».

«*Γιατί, Γέροντα, ἀνέβηκε ἡ Γαλάτεια τόσο ψηλά;*» ρώτησα κάποτε τόν Μεγάλο Ἀναστάσιο.

«*Γιατί παιδί μου* –ἀπάντησε ἐκεῖνος- *ἔσκαψε βαθειά τό χωράφι τῆς καρδιᾶς της μέ τό Ξύλο τοῦ Σταυροῦ μια ὁλόκληρη ζωή. Καί ὁ ἡσυχαστικός σπόρος βρῆκε γόνιμο ἔδαφος καί εὐδοκίμησε πολύ, ἄπλωσε ρίζες καί ἀνυψώθηκε ταχέως μέχρι τίς σφαῖρες τῆς Ἀναστάσεως*».

Ἀγαποῦσε πολύ, σάν παιδί της, ὅπως ἔλεγε, τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ναυπάκτου κ.κ. Ἱερόθεο. Τόν ἐξομοίωνε μέ τούς Ἱεράρχες πού εἶναι κολλημένοι στόν τοῖχο, ἐννοώντας τίς τοιχογραφίες τῶν ἐκκλησιῶν. Τόν ἐκτιμοῦσε περισσότερο ἀπό ὅλους. Ἔβλεπε, ὅπως ἔλεγε, τήν ἐσωτερική του ἡσυχία καί τήν θεολογική του πληρότητα. Τόν παρακολουθοῦσε μέ τήν διόπτρα τῆς καρδιᾶς, καί χαιρόταν γιά τήν ἀταραξία του στούς πειρασμούς καί τό ἀδιάκοπο «γλυκομουρμούρισμα» τῆς καρδιᾶς του εἰδικά τίς νυκτερινές ὥρες. Λυπόταν πολύ πού οἱ ἄλλοι δέν τό καταλαβαίνουν καί ὑφίσταται τόσες ἄδικες ἐπιθέσεις καί ἀμφισβητήσεις. Ἐκεῖνος εἶναι καί ὁ ἀποδέκτης τῆς πλειονότητος τῶν ἰδιοχείρων ἐπιστολῶν της. Ὑπέρ-ἀγαποῦσε, ὅμως, καί τόν Ἱεροκήρυκα καί Πρωτοσύγκελλό του, π. Καλλίνικο Γεωργᾶτο. Ἀκραδάντως πιστεύω ὅτι θά εἶναι ἡ προστάτιδά του. Ἔλεγε: «*Πῶ, πῶ! Αὐτός ὁ <Διάκος> του!*» (Διάκος ὄχι μέ ἔννοια ἱερατική ἀλλά μέ τή σημασία, τοῦ ἄοκνου συνεργάτη, τοῦ Διακονητῆ). «*Τί εὐλογημένο, τί καθαρό παιδί! Ἄγγελος εἶναι! Τόν βλέπεις στά γραφεῖα, στήν κουζίνα, στά μηχανήματα* (Ὑπολογιστές), *στά ὑπόγεια μέσα στά χαρτιά καί στίς σκόνες! Ποτέ δέν βάζει κακό λογισμό! Ἀγαπᾶ τόν δεσπότη καί λυώνει (*θυσιάζεται*) μέ χαρά*».

Ἀγαποῦσε ἐπισης σάν γιό της καί ἔτρεφε μεγάλη ἀδυναμία στόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Τριφυλίας καί Ὀλυμπίας κ.κ. Χρυσόστομο. Γιά δύο περίπου δεκαετίες εἶχαν καθημερινή ἐπικοινωνία. Τόν εἶχε ἔγνοια γιά τήν εὐαισθησία του καί τήν ἀσκητικότητά του καί νοερῶς ἐμεριμνοῦσε γι’ αὐτόν στοργικά.

Ἀγαποῦσε ἐπίσης, τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Πειραιῶς κ.κ. Σεραφείμ. Τόν θεωροῦσε λεοντόκαρδο καί ὁμολογητή τῆς Ὀρθοδοξίας. Χαιρόταν πού ἐλέγχει μέ εἰλικρίνεια καί παρρησία τά παρά φύσιν ἁμαρτήματα ἀλλά καί τήν φρικώδη αἵρεση τοῦ παπισμοῦ. «*Τόν σκεπάζουν* –ἔλεγε- *οὐράνιες δυνάμεις καί τόν δυναμώνουν οἱ προσευχές τῶν μοναστηριῶν*».

Ἀγαποῦσε πολύ καί τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ἐδέσσης κ.κ. Ἰωήλ γιά τήν ταπείνωση τήν καλοκαγαθία καί τόν ἀσίγαστο Ἱεραποστολικό του ζῆλο. Ἔλεγε περί αὐτοῦ: «*Δέν ξιπάστηκε παιδί μου πού ἔγινε Δεσπότης. Ἔμεινε ὅπως ἦταν. Ἕνας παπᾶς μέ τό στρογγυλό στή μέση (ἐγκόλπιο). Παιδί στήν ψυχή, ἅγιος ἄνθρωπος*».

Τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Μόρφου κ.κ. Νεόφυτο τόν ἀποκαλοῦσε «*θεμελιακό* » λόγῳ σωματικῆς διάπλασης καί πνευματικοῦ διαμετρήματος. Χαιρόταν -ἔλεγε- πού χτυπᾶ τά κοσμικά καί προβάλλει τά «ἁγιωτικά», δηλαδή τούς καρπούς τῆς λαϊκῆς εὐσέβειας καί τούς σύγχρονους Ἁγίους τῆς Ἐκκλησίας. Χαιρόταν πού ἔχει παρρησιασμένο καί ἁπλουστευμένο θεολογικό λόγο καί ὁδηγεῖ μέ τό φλογερό του περί μετανοίας κήρυγμα, πολλά χαμένα πρόβατα στήν μάνδρα τῆς Ἐκκλησίας.

Οἱ Ἱερεῖς τῆς Μητροπόλεώς μας, ὅσοι τουλάχιστον διαθέτουν πνευματικό αἰσθητήριο, τήν ἀγάπησαν σάν μητέρα τους. Καί ἐκείνη, τούς εἶχε σάν παιδιά της. Τά θαύματα ἀπό τήν προσευχή της, ἀναρίθμητα, ἀλλά δέν εἶναι τοῦ παρόντος. Ἄς μιλήσουν ἐκεῖνοι πού εὐεργετήθηκαν ἀπ’ αὐτήν. Δέν θέλω νά θεωρηθεῖ ὁ δικός μου λόγος, ὑποκειμενική ἀλλοίωση τῆς πραγματικότητας καί συναισθηματική ἔξαρση τῆς στιγμῆς.

Κάποιος ἀδιακρίτως φερόμενος, τώρα τελευταία τῆς εἶπε: «*Κρίμα Γερόντισσα πού δέν σέ γνώρισα ἀπό παλαιότερα. Ὅμως ὁ τάδε καλόγηρος σέ μία σύναξη μᾶς εἶπε ὅτι εἶσαι πλανεμένη καί ἄν σοῦ μιλοῦμε θά μαγαρίσουμε*»!!! Καί ἡ ταπεινή καί ἀνεξίκακη Γερόντισσα μέ ἔκπληξη καί αὐθορμητισμό, χωρίς ἴχνος ταραχῆς καί ἀναβρασμοῦ, ἀπάντησε: «*Ἀπορῶ παιδί μου, γιατί ἔπρεπε νά μέ ἔχεις γνωρίσει νωρίτερα. Δέν ὑπερέχω ἀπό τούς ἄλλους, ἀλλά μᾶλλον ὑστερῶ σέ πολλά. Αὐτό πού σᾶς εἶπε ὁ πάτερ πού μοῦ ἀνέφερες ἰσχύει. Ξέρει αὐτός, εἶναι ἔμπειρος ἄνθρωπος. Ὅμως νά ‘ρχεσαι νά μοῦ συγχωρᾶς, μήπως ξεμαγαρίσω κι ἐγώ ἀπό τίς ἁμαρτίες μου*». Ἐκεῖ, θαύμασα, τήν ἑτερογένεση τοῦ πνευματικοῦ ἐπιπέδου τῶν δύο. Τήν μεγίστη διαφορά ἀνάμεσα στήν Ἱερωσύνη Ἀαρών καί στήν Ἱερωσύνη Μελχισεδέκ. Τήν χαώδη ἀπόσταση πού ξεχωρίζει τήν ἀλαζονική ἐξουσία τῆς σφραγίδος, ἀπό τα ματωμένα παράσημα πού ἔχουν «*οἱ τραυματίες τοῦ Θείου Νυμφίου*».

Καί τώρα, ὁλοκληρώνω τήν πενιχρή ἀναφορά μου στό γιγαντιαῖο πνευματικό διαμέτρημα τῆς Γερόντισσας, μέ σύντομη ἐξεικόνιση τοῦ πυρωμένου δειλινοῦ τῆς ἐπίγειας ζωῆς της. Τό διάστημα αὐτό ἦταν τελείως διαφορετικό, ἀπό τά προηγούμενα ἔτη τῆς ἐγκόσμιας διαδρομῆς της. Μέ πεσμένες τίς σωματικές της δυνάμεις, ἀκμαιότατες τίς πνευματικές, ἔμοιαζε μέ πανώριμο φροῦτο πού εὐωδιάζει. Ἴσχυε ἐμφανῶς καί σ' αὐτήν ὁ λόγος τοῦ Ἀποστόλου: «*Εἰ καί ἔξωθεν ἄνθρωπος διαφθείρεται ἀλλ' ὁ ἔσωθεν ἀνακαινοῦται ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ*».

Αἰσθητοποιοῦσε τήν πλήρη ὁμογενοποίηση τοῦ ἐσωτερικοῦ της κόσμου. Εἶχε τελείως «*παιδιοποιηθεῖ*» μέ τήν πνευματική ἔννοια τοῦ ὅρου. Χαιρόταν μέ τά μικρά παιδάκια, μέ τήν παρουσία ἐκείνων πού τήν ἀγαποῦσαν, περιεργαζόταν τήν φύση, τά μικρά τῆς γειτονιᾶς, τό κελάηδημα τῶν πουλιῶν, τόν ἦχο τῆς βροχῆς, τό θρόισμα τοῦ ἀέρα, ἀκόμη καί τούς κλάδους τῶν δένδρων ὅταν φυσοῦσε ὁ ἄνεμος. Ὅλη τήν κτίση τήν αἰσθανόταν ἐναρμονισμένη μέ τήν καρδιά της, νά ἀναφαίρεται στόν Θεό. Εἶναι προφανές ὅτι εἶχε ἀκούσει «*τούς λόγους τῶν ὄντων*» πού ἀναφέρει ὁ Ὅσιος Μάξιμος ὁ Ὁμολογητής. Ἡ καρδιά -ἔλεγε- ἔχει πολλές αἰσθητήριες δυνάμεις, πού ὁ ἄνθρωπος ἀγνοεῖ, γιατί εἶναι ἀπό τήν ἁμαρτία μπλοκαρισμένες. Ὅταν ἐνεργοποιήσει ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ, αὐτούς τούς μυστηριώδεις ἐσώψυχους μηχανισμούς, ὁρᾶται ἐναργῶς ἡ Θεϊκή παρουσία μέσα σέ ὅλο τόν περιβάλλοντα φυσικό χῶρο. Τότε, διαπιστώνει, ὅτι καί τά ἄψυχα τοῦ κόσμου τούτου, εἶναι ἀμεσότατα ἐστραμμένα πρός τόν Δημιουργό, Τόν δοξολογοῦν καί Τόν ὑμνολογοῦν, ὅπως ἡ ἐκλεπτυσμένη ἀπό τήν Χάρη καρδιά, γι' αὐτό καί ἀκαταπαύστως συντονίζονται λειτουργικά μαζί της.

Τήν τελευταία χρονική περίοδο, φάνηκε ἐναργέστερα ἡ οἰκουμενική της μητρότητα, τό γεγονός ὅτι συνέλαβε ἁγιοπνευματικῶς καί ἐγέννησε νοερῶς, πολλούς συγχρόνους χριστιανούς. Παρά τό βαθύ γῆρας, εἶχε ἀναπεπταμένες τίς πνευματικές κεραῖες καί ἐνεργοῦσε μέ τεράστια διάκριση, σύνεση καί χιοῦμορ. Ἔλεγε ὑψηλές ἀλήθειες ὡς ἀπόσταγμα τῆς ζωῆς της, ἀλλά μέ πολύ ἔξυπνο καί χαριτωμένο τρόπο, προκειμένου νά συντρίψει σωτήρια, χωρίς νά τόν ἐξουθενώσει ψυχικά καί νά ἔχει τό καλύτερο δυνατό ἀποτέλεσμα τό μητρικό της ἀφύπνισμα καί τό χειρουργικό της ἐγχείρημα. Δέν ἔκανε ποτέ τήν δασκάλα, ἤ τήν μοναχή, ἐνῶ ἦταν στήν πραγματικότητα καί ἄριστος παιδαγωγός καί ἰσάγγελος ἄνθρωπος, πού δίδασκε μέ ἁπλά παραδείγματα νοηματισμένα μέ βαθύ περιεχόμενο, μέ προσευχή καί σιωπή, λεπτότητα καί χιοῦμορ, αὐτομεμψία καί διακριτική συμβουλή: «*Βλέπω* – ἔλεγε- *τούς λογισμούς ὅλων. Ἔρχονται καί μερικοί ἐγκάθετοι γιά νά μέ διερευνήσουν καί νά δημιουργήσουν προβλήματα σέ ἄλλους, γιατί ἐμένα δέν μέ νοιάζει. Ὅσο εἶναι ἐδῶ, δέν μιλάω, προσεύχομαι κοιτάζοντάς τους στήν καρδιά καί τούς ἀγκαλιάζω μυστικά μέ τήν ἀγάπη μου. Φεύγουν μέ καλούς λογισμούς καί οἱ περισσότεροι ξανάρχονται ἀλλαγμένοι*

».

Ὅταν τῆς ζητοῦσαν εὐχή στερεότυπα σχεδόν ἔλεγε: «*Νά ἔχετε τήν εὐχή τοῦ Ἀνάρχου Πατρός, τοῦ Συνάναρχου Λόγου καί τοῦ Συναΐδιου καί Ζωοποιοῦ Πνεύματος. Τῆς Παναγίας, τοῦ Προδρόμου καί Βαπτιστοῦ πού εἶναι ὁ ὑψηλότερος στό ἀνάστημα Ἅγιος ἀλλά καί αὐστηρός ἐπισκέπτης, τῶν Ἀποστόλων καί Πάντων τῶν Ἁγίων. Νά εἶστε κάτω ἀπό τήν σκέπη τῶν Οὐρανίων Δυνάμεων. Καί ἄν ἔχω καί ἐγώ εὐχή, χαλάλι σας*».

Τό πέρασμα στήν αἰωνιότητα τό κουβέντιαζε. Μπορῶ νά πῶ τό γλεντοῦσε καί τό προσδοκοῦσε. Δέν ἔδειξε νά φοβᾶται καθόλου τήν φρικτή ὥρα τοῦ θανάτου. Εἶχε καθηλωμένο τό βλέμμα στήν μεγάλη πύλη καί πορευόταν σταθερά στή Βασιλεία τοῦ «*Ἀρνίου*». Μιλοῦσε γελώντας γιά τό τέρμα τῆς ἐπίγειας πορείας της. Ἑτοίμαζε ἐντατικότερα τόν ἑαυτό της, γιά νά στηθεῖ «*εὐπρόσδεκτα*» -ὅπως ἔλεγε- στό κριτήριο τῆς δικαιοσύνης τοῦ Θεοῦ.

Ἄρρωστη, σχεδόν ἀκίνητη καί ἡμιπαράλυτη, ἐξακολουθοῦσε νά μεριμνᾶ καί νά προσεύχεται. Γιά τήν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Γιά τούς πιστούς, ἀπίστους καί ἑτεροδόξους πού εἶναι «*ἐκλελυμένοι καί ἐρριμμένοι ὡς πρόβατα μή ἔχοντα ποιμένα* » (Ματθ. θ΄ 36). Γιά τά κουρασμένα γηρατειά, γιά τούς ἐναγώνιους οἰκογενειάρχες καί γιά τήν προβληματισμένη νεότητα. Τό καλοκαίρι τοῦ 2016 ἔλεγε: «*Θέλω νά κάθομαι στόν δρόμο γιά νά ἀποχαιρετήσω τό χωριό μου. Ὀλίγος χρόνος μοῦ ἀπέμεινε νά μείνω μαζί σας. Ἀλλά ὁ Θεός πού μᾶς ἑνώνει εἶναι Αἰώνιος* ».

Πολλά νέα παιδιά, τῆς ἔλεγαν, ὅταν τήν ἄκουγαν νά ἀποχαιρετᾶ: «*Δέν θέλουμε νά φύγεις. Ἀλλά ἀκόμη κι ἄν φύγεις, μή μᾶς ξεχάσεις*». Καί ἐκείνη μέ ἀπορία ἀπαντοῦσε: «*Αὐτό, παιδιά μου, συμβαίνει μόνο μέ τούς Ἁγίους. Ἐγώ εἶμαι ἁμαρτωλή καί χρειάζομαι τίς δικές σας προσευχές. Στοχεύω σ' ἕνα μικρό τοπαλάκι. Τό τελευταῖο, ἄν ξετσουρίξω καί μπῶ ἐκεῖ μέ τήν βοήθεια τῆς Παναγίας, δέν θά ξεχάσω κανένα σας*».

Οἱ θεοπτίες, ἡ σωματική της μυροβλυσία καί ἁγιοφάνειες πλήθυναν πολύ εἰδικά μετά τόν Αὔγουστο τοῦ 2016. Οἱ 4 καβαλάρηδες Ἅγιοι Μηνᾶς, Γεώργιος, Δημήτριος καί Νικήτας ἦταν σχεδόν ἡ μόνιμη συντροφιά της. Τούς περιέγραφε μέ ἀφελότητα καρδιᾶς καί ἐκπληκτική ἀκρίβεια. Νόμιζε ὅτι ἡ ἐνόραση εἶναι φυσικό ἰδίωμα ὅλων τῶν ἀνθρώπων καί ἄρα ὅλοι μποροῦμε νά ἔχουμε τίς ἴδιες προσλαμβάνουσες παραστάσεις. Ἔλεγε: «*ὁ Μηνᾶς παιδί μου εἶναι θηρίο στό μπόι. Ἄνδρας θεμελιακός, γεμᾶτος, πλαταρᾶς καί σκοῦρος λίγο στήν δερμάτινη ἐμφάνιση. Πιό μεγάλος ἡλικιακά ἀπό τούς ἄλλους, λευκός περίπου στό τρίχωμα τῆς κεφαλῆς καί εἶναι ἡγετική μορφή. Εἶναι ὁ ἀρχηγός τῆς παρέας. Ὁ Γεώργιος καί ὁ Δημήτριος εἶναι πανέμορφα παλληκαράκια. Μέτριοι στό ἀνάστημα καί*

εἰκοσιπεντάρηδες στήν ἡλικία. Ὁ Νικήτας εἶναι πρός τό ψηλός στό ἀνάστημά του καί ὁλόξανθος. Τά μαλλιά του μοιάζουν μέ τά γένια τοῦ παπποῦ μου πού ἦταν ξανθά σάν τό λινάρι».

Περιέγραφε τό εὔσωμο τῶν ἀλόγων μέ τίς χρυσές σέλες, τόν θόρυβο τοῦ χλιμιντρίσματος καί τό ζωηρό χτύπημα τῶν ποδιῶν τους. Στίς 16 Δεκεμβρίου τοῦ 2016τήν ἐπισκέφθηκαν οἱ Ἅγιοι καί τό σπίτι μοσχοβόλησε. Τῆς παρουσίασαν τά τετράδιά της. Τά ψυχοχάρτια της: «*Νά σᾶς τά φέρω νά τά δεῖτε* –ἔλεγε μέ παιδική ἀφελότητα-. *Λάμπουνε…*».

Ἀπό τίς 16 Δεκεμβρίου μέχρι σήμερα, τί δέν εἴδαμε, τί δέν ἀκούσαμε, τί δέν ζήσαμε. Στίς 13 Ἰανουαρίου 2017, διαγνώσθηκε μέ βαριά πνευμονική λοίμωξη. Ὁ εἰδήμων γιατρός πού τήν ἐξέτασε, τῆς ἔδωσε περιθώριο ζωῆς τήν διάρκεια μιᾶς νύκτας καί ἐξονόμασε τήν κατάσταση πνευμονικό οἴδημα. Ἡ Γερόντισσα στό κρεβάτι χωρίς αἰσθήσεις. Κάπου κάπου ἀφυπνίζονταν καί ἐδιηγεῖτο ἰσχνόφωνα κάποιες ὑπερφυεῖς ἐμπειρίες της. Ἐννέα Ἱερεῖς τέλεσαν ἀμεσότατα τό μυστήριο τοῦ Εὐχελαίου. Τήν ὥρα ἐκείνη, πλημμύρισε μέ παράδοξη εὐωδία τό δωμάτιό της. Δέν εἴχαμε ἀνάψει θυμίαμα, γιά νά μήν ἐπιβαρύνουμε τήν ἀναπνευστική δυσλειτουργία. Ἡ Γερόντισσα περιχαρής ἀποκάλυψε στήν πρωτανηψιά τῆς Αἰκατερίνη Ρεθυμνιωτάκη πού τήν πρόσεχε, ὅτι δέχθηκε τήν ἐπίσκεψη τῆς Κυρίας Θεοτόκου! Συνοδευόταν ἀπό τήν Ἁγία Παρασκευή.

Τῆς εἶπε ἡ Παναγία μας: «*Ἡ βαλίτσα σου εἶναι ἕτοιμη καί τά τετράδιά σου ἀστράφτουν. Ἐπίκειται ἡ ἀναχώρησή σου*».

«*Πάρε με Παναγία μου, ἀφοῦ εἶμαι ἕτοιμη*» παρακάλεσε ἡ ταπεινή Γερόντισσα. Χαμογέλασε ἡ Θεοτόκος καί τῆς ἀπάντησε: «*Ἔλαβες μικρή παράταση. Σύντομα θά δρομολογήσω τό θέμα ἐγώ*».

Καί ἐνῶ ἰατρικῶς ἦταν ξοφλημένη, μετά τήν Μεγαλοσχημία της, σταμάτησε ὁ ἐπιθανάτιος ρόγχος καί ἀπόλυτα ζωντάνευσε. Ἀνακάθισε στό κρεβάτι μέ τά Μοναχικά της ἐνδύματα καί ἐμπεπλησμένη Πνεύματος Ἁγίου, δίδασκε, νουθετοῦσε, ἐνίσχυε καί προφήτευε σέ καθένα ἀπό τούς παρόντες. Καί ἦταν ἀρκετοί! Πρωτύτερα, ὅταν ἀφυπνίζονταν γιά λίγο ἀπό τόν λήθαργό της, ἔλεγε γιά ἕνα δῶρο πού θά τῆς ἔκανε ὁ Μέγας Ἀντώνιος στόν ἑσπερινό τῆς ἑορτῆς του! Καλοῦσε κάποιους, νά παραβρεθοῦν σ’ ἐκείνη τήν μεγαλειώδη στιγμή τῆς ζωῆς της! Τότε «*πού θά ἔβαζε ὁριστικά τό νυφικό της καί ἕνας Δεσπότης θά τῆς τοποθετοῦσε κάτι στήν κεφαλή*».

Προσωπικά τό συνέδεσα μέ τήν κοίμησή της, ἐπειδή ὑπεραγαποῦσε τόν Ἅγιο Ἀντώνιο ἀλλά καί γιά τόν λόγο, ὅτι ἐπιστημονικῶς δέν εἶχε πλέον, παρά ὀλίγες

ὥρες ζωῆς. Θεωροῦσα τήν παράταση πού ἀνέφερε ἡ Κυρία Θεοτόκος, τριῶν εἰκοσιτετραώρων! Μέχρι τόν ἑσπερινό τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου...

Αὐτό πού θά λάμβανε στό κεφάλι, τό συνέδεσα μέ τό ἀμαράντινο τῆς Δόξης Στέφανο, ἀπό τά Ἄχραντα Χέρια τοῦ Ἀγωνοθέτου Δεσπότη Χριστοῦ! Καί νυφικό ἑρμήνευσα τό νεκρικό σάβανό της. Ἕνας παρών Ἁγιορείτης, ἀντιλήφθηκε ὅτι ἐννοοῦσε, μέ ὅσα ἔλεγε, τήν Μοναχική της κουρά! Ὅντως, ἔγινε παραδόξως καί ἐσπευσμένως κατά τήν διάρκεια τοῦ ἑσπερινοῦ τῆς ἑορτῆς τοῦ Μεγάλου Ἀντωνίου, κατόπιν ὁλόθυμης εὐλογίας τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ.κ. Μακαρίου. Ἔκτοτε, πῆρε δύναμη τό φθαρμένο γεροντικό σῶμα της καί ἔζησε πέντε περίπου ἔτη. Τοποθέτησα ἀπαγορευτική πινακίδα στήν αὔλειο πόρτα τῆς οἰκίας της, γιά νά τήν προστατεύσω ἀπό τήν κοσμοσυρροή, διότι λόγῳ τῶν πολλῶν θαυμαστῶν σημείων πού ἐξεδήλωνε, ἁπλώθηκε, τάχιστα, στά πέρατα τῆς ὑφηλίου ἡ χαρισματική φήμη της...

Ἐκείνη, ἄν καί δέν λειτουργοῦσε πλέον καθόλου ἐγκεφαλικά καί δέν εἶχε περιθώριο ἀκοῆς καί δυνατότητα διεξαγωγῆς διαλόγου, πληροφορήθηκε προφανῶς μέ ὑπερφυσικό τρόπο τό γεγονός καί ζήτησε ἐπιμόνως νά ἀφαιρεθεῖ ἡ πινακίδα, «*διότι* », ὅπως τό αἰτιολόγησε, «*ἔχει μεγάλη ἀνάγκη ὁ κόσμος καί ἤθελε νά ἔχει ἐπικοινωνία μαζί του*»! Ὑπακούσαμε ἄμεσα στήν ἐντολή της, πού εἶχε σάν ἀποτέλεσμα νά γίνει πανορθόδοξο σημεῖο ἀναφορᾶς το σπιτάκι της καί χῶρος αἰσθητοποιήσεως θαυμαστῶν γεγονότων καί παραδόξων σημείων τῆς παντοδυναμίας τοῦ Θεοῦ! Εἶχε βέβαια, καί τήν ὀδυνηρότατη συνέπεια, νά ὑποστῶ προσωπικά ὀρυμαγδό πυρακτωμένων βελῶν «*γιά*», δῆθεν, «*ἐκμετάλλευση*» καί « *αὐτοπροβολή*» μέσῳ τοῦ ἱερωτάτου προσώπου τῆς Γερόντισσας! Καί ὅλα αὐτά, ἐκπορεύονταν ἀπό πρόσωπα τῆς Ἐκκλησίας, ἀπό ἐντόπιους καί ξένους... Ἀναμενόμενο ἕως καί κατανοητό σέ ἕνα βαθμό! Τούς μέν καλοπροαίρετους δικαιολογῶ, τούς δέ μοχθηρούς καί ἐπίβουλους, εἰλικρινά, ἐκ μέσης καρδίας συγχωρῶ. «*Καί αἰτοῦμαι τήν ἄφεσιν τῆς ἁμαρτίας ταύτης, παρά τοῦ ἐτάζοντος νεφρούς καί καρδίας Παντεπόπτου καί Δικαιοκρίτου Σωτῆρος Χριστοῦ*».

Ὅλα τά ἔσχατα χρόνια τῆς ζωῆς της, εἰδικά τήν περίοδο πού ἦταν ἀπολύτως ἀνήμπορη καί κλινήρης, ἐπέδειξε στόν ἐναργέστερο βαθμό τίς πλούσιες δωρεές πού τήν γέμισε ὁ Θεός καί τήν Θεοποιό ἐνέργεια πού βίωνε καί ἀντανακλοῦσε. Οἱ ὑπερβολικές καί ὑπέρμετρες γιά τά ἀνθρώπινα δεδομένα θυσίες γιά τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, ἐπιφέρουν σέ πολλαπλάσιο βαθμό τήν οὐράνια ἀντιμισθία, καθ’ ὅτι εἶναι πιστός στήν ἐπαγγελία Του ὁ χορηγός τῶν ἀγαθῶν ὅτι «*τούς δοξάζοντάς με ἀντιδοξάσω*»! Ἔτσι, ἡ Γερόντισσά μας, ἐφοδιασμένη πλέον καί μέ τό χάρισμα τῶν ἰαμάτων, θεράπευε τίς πνευματικές καί σωματικές ἀσθένειες τῶν ἀνθρώπων, ἔκανε θαύματα πολλά καί μεγάλα, προξενοῦσε ἐσωτερικές ἀλλοιώσεις στούς

ἐπισκέπτες της, ὡδηγεῖτο ἀπό τήν ἀκατανίκητη πνοή τοῦ Παναγίου Πνεύματος! Δέν διέθετε ἐξειδικευμένη γνώση, ἀλλά ἐπειδή καθάρισε τό νοερό τῆς ψυχῆς της, ἔλαβε ἁγιοπνευματική σοφία, ἀνέπτυξε τήν δεκτική δύναμη τοῦ Λόγου, ἀπέκτησε τήν ὑπαρξιακή γνώση, κατόπτευσε τήν εἰκόνα τῶν μελλόντων καί τῶν ἀποκρύφων, ἔγινε κάτοχος τῆς «*βεβαίας πίστεως*», γι' αὐτό καί ἀναλώθηκε φιλανθρωπικά καί εὐεργετικά γιά τόν ὁποιοδήποτε συνάνθρωπό της! Ἐκεῖνος πού θά κατορθώσει νά ἑνωθεῖ μέ τόν Χριστό, σκορπᾶ ἀφειδώλευτα τό περιεχόμενο τῆς ὑπερφυοῦς αὐτῆς μετοχῆς στόν ὑπόλοιπο κόσμο... Ἤτοι, ἐκδαπανᾶται καθημερινῶς ὑπέρ τῶν ἀδελφῶν τῆς οἰκογένειας τοῦ Ἀδάμ καί γίνεται ἐθελουσίως «*κατάρα*» γιά νά ἀποκτήσουν οἱ ἄλλοι εὐλογία...

Ἡ μεγάλη της ἀγάπη πρός ζῶντες καί κεκοιμημένους, ἀρχικά ἐκδηλωνόταν μέ τήν διάπυρη συνεχῆ προσευχή καί τήν θυσιαστική μαρτυρική διακονία. Ἡ πνευματική της, ὅμως, ὁλοκλήρωση, μεταποίησε αὐτήν τήν ἐξουθενωτικά φιλάνθρωπη ἐθελοθυσία καί τήν κατέστησε ὁλοένα ἐπαυξανόμενη χαρισματική θαυματουργία... Στά πάμπολλα θαυμαστά πού συνέβησαν σέ γνωστούς καί τό πλεῖστον σέ ἀγνώστους συνανθρώπους μας, προσωπικά δέν θά ἀναφερθῶ ἐπισήμως ποτέ. Δέν ἐπιτρέπεται νά συνεχισθεῖ ἡ ἀκατάσχετη συκοφαντική καταφορά περί ὑποκειμενικῆς ψηλώσεως καί ἐνθουσιώδους ἤ καί ἰδιοτελοῦς μυθοποιήσεως τοῦ προσώπου της. Βεβαίως καί δέν ἦταν ἀλάνθαστη! Ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ δέν σημαίνει ἀλάνθαστος. Εἶναι ὁ διαρκῶς ἀγωνιζόμενος καί ἰσοβίως μετανοῶν! Δέν εἶναι ἄλλωστε τυχαῖο, ὅτι ἡ μετάνοια ἦταν ἡ διαρκής διδαχή της καί ἡ πεμπτουσία τῆς Θεοφιλοῦς πορείας της! Στά ἐνεργήματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πού ἀπεκαλύφθησαν δι' αὐτῆς, ἄς ἀναφερθοῦν, ἄν τό κρίνουν ἐποικοδομητικῶς σκόπιμο, οἱ πολυάριθμοι ἀποδέκτες τῶν πολλῶν εὐεργεσιῶν της. Εἶναι θέμα πού ὑπέρκειται τῆς ὅποιας ἐνασχολήσεώς μου μέ τήν ὁσιακή προσωπικότητά της.

Νομίζω ἡ αἰωνόβια ἔνθεη βιωτή της, περικλείεται στό παρακάτω ἁπλό διάγραμμα:

-Σέ ὅλη τή ζωή της εἶχε ἐκκλησιαστικό φρόνημα, σεβόταν καί ὑπάκουε στά θεσμικά πρόσωπα τῆς Ἐκκλησίας, εἶχε καλά παραδείγματα ἀπό τόν Ἱερέα παππού της καί τούς γονεῖς της. Ἔκανε μεγάλη ὑπομονή μέ τήν ἀνεψιά της καί τήν εὐλόγησε ὁ Θεός. Τῆς ἔδωσε πολλά χαρίσματα. Τό βασικό χάρισμα πού εἶχε ἦταν ἡ αὐτομεμψία ἀπό τήν ὁποία προῆλθε ἡ προσευχή τῆς μετανοίας καί ἡ ἐσωτερική καρδιακή προσευχή. Ἔζησε στήν ἀφάνεια τά περισσότερα χρόνια. Ἀπό τήν αὐτομεμψία καί τήν προσευχή χωρίς νά τό καταλαβαίνει χωρίστηκε ὁ νοῦς ἀπό τήν διάνοια. Αὐτό αὐξήθηκε στά χρόνια τῆς ἀσθενείας της. Καί ἔτσι μέ φυσικό τρόπο τῆς δόθηκαν ἀπό τόν Θεό τά χαρίσματα τῆς διοράσεως καί τῆς προοράσεως καί ἄλλες ἁγιοπνευματικές χορηγίες.

Ἐπειδή ζοῦσε ταπεινά στήν Ἐκκλησία γι' αὐτό ἡ Ἐκκλησία θά ἀξιοποιήσει ὅλην τήν θεοφιλῆ ζωή της. Δέν χρειάζεται νά προβεῖ σέ καμμία τέτοια ἐνέργεια ἡ δική μου ἐλαχιστότητα. Βλέπετε, ἡ στεγανοποιημένη ἀντίληψη καί ἡ ἐμπαθής προκατάληψη, μποροῦν νά εἰσηγηθοῦν ἄνετα, ὅτι εἶναι δυνατόν ἕνας ἄνθρωπος, ὅπως ἐν προκειμένῳ ἡ εὐτέλειά μου, νά ξεγελάσει καί νά παρασύρει στήν ἐνθουσιώδη ἀποτίμηση, γιατί ὄχι καί στήν δαιμονική πλάνη, ἀναφορικά μέ τήν Γερόντισσα, ὁλόκληρο τό σῶμα τῆς παγκοσμίου Ὀρθοδοξίας!!!

Ἄν ὅμως ἐπιβάλλεται νά σιωπήσω γιά τήν ἐκπληκτική θαυματουργία της δέν μπορῶ νά κρατήσω τό στόμα μου κλειστό γιά τήν ἐμβιωμένη θεολογία της. Σάν διήγημα, μᾶς ἐξέφραζε, ἁπλά ἀλλά δυνατά, τήν ἀμεσότητα τῆς σχέσεώς της μέ τόν Θεό. Ὅλα αὐτά, περικλείονται στό παρακάτω συνοπτικό διάγραμμα:

-«*Ξαφνικά καί ἤσυχα βρέθηκα πολλές φορές σέ ἐκεῖνο τό ἀπέραντο γαλαζόλευκο Φῶς, τά πάντα γύρω μου ἦταν ὁλοφώτεινα, Φῶς μακάριο, Φῶς φαεινό*»! Χρησιμοποιῶ κατά τό δυνατόν λέξεις, πού στό ἄκουσμά τους νόμιζες, ναί νόμιζες, ὅτι ὁμιλοῦσε τό γλυκύλαλο στόμα τοῦ Ὁσίου Συμεών τοῦ Νέου Θεολόγου, τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ καί τόσων ἄλλων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας.

«*Ζοῦσα μέσα στήν τρισήλιο δόξα τοῦ Θεοῦ, ζοῦσα ντυμένη μέ τήν θεοΰφαντη στολή τῆς Ἀκτίστου Δόξης καί τῆς Θείας ἐλλάμψεως τοῦ ἐν Τριάδι Θεοῦ, ζοῦσα μέσα στό ἀνέσπερο καί ἀδιάδοχο Φῶς καί δέν ξέρω πῶς γινόμουν ὁλόκληρη Φῶς, ἀλλά Φῶς ἀνέσπερο, Φῶς πασχάλιο, Φῶς ἄπλετο χωρίς ἀρχή καί τέλος. Ἦταν ὁλόλαμπρες καί εἰρηνόδωρες οἱ ἀκτῖνες τοῦ Ἀκτίστου ὑποστατικοῦ Φωτός, μία ἀνέκφαστη καθαρότητα καί ἄϋλη θεία γνώση κατελάμπρυνε τήν ψυχή μου, ὥστε κατανοοῦσα ἀρρήτως τά ἀπόρρητα μυστήρια τοῦ Θεοῦ καί τίς γλυκόφθογγες ὑμνωδίες τῶν μυριάδων ἀγγέλων. Ζοῦσα* –συνέχιζε– *στόν τόπο τοῦ Θεοῦ καί ἡ καρδιά μου ἐκαλλωπίζετο ἀπό τό ἴδιο ἀνέσπερο Φῶς τό ἄναρχο καί παναΐδιο τό τριφεγγές καί τό τρισυπόστατο, ἀπό τό ὁποῖο διακοσμοῦνται καί συνευφραίνονται οἱ ἀγγελικές δυνάμεις πού εἶναι ἄπειρα μικρά φῶτα μέσα στό μέγα Φῶς λειτουργοῦντα καί περιχορεύοντα...*

».

Αὐτές οἱ ὑψηλές θεολογικές περιγραφές, πῶς ἀλήθεια βρέθηκαν στά παραστατικά λεκτικά σχήματα μίας ἁπλῆς καί ἄσχετης μέ τήν ἀκαδημαϊκή θεολογία γυναίκας; Ἡ λαμπρότητα τῶν οὐρανίων δυνάμεων, τῆς μεταβίβαζε συνεχῶς σάν ἀδιάκοπη ροή, τό ἀπρόσιτο κάλλος τοῦ ἀκτίστου θείου Φωτός μέσα στό κτιστό εἶναι της. Καί αὐτό τό Φῶς, τό φοροῦσε σάν θεῖο ἔνδυμα, γινόταν ὅλη Φῶς «*ἀπό τήν κορυφή μέχρι τά δάκτυλα τῶν ποδῶν*» σύμφωνα μέ δική της ὁμολογία! Ζοῦσε ἀπό τό Φῶς, ἔπινε ἀπ' αὐτό, τό ἔννοιωθε σάν τήν δροσιά τοῦ καθαροῦ νεροῦ, χόρταινε ἀπό τήν ὑπερφυῆ παρουσία του, τό ἀνέπνεε σάν ὀξυγόνο τοῦ οὐρανοῦ!

«*Ζοῦσα,* συνέχιζε, *μέσα στό ἄφατο πέλαγος τῆς θείας χρηστότητος, τῆς θείας εὐσπλαχνίας, τῆς θείας ἀγάπης, πού ὁλάκερη γιά μένα ἦταν καί ἀπερίγραπτη καί ἀκατάλυτη. Λίγα μονάχα μποροῦμε νά ποῦμε. Ὁ ἥλιος εἶναι λυχναράκι μπροστά Του*»!

Ὅλα αὐτά καί πολλά ἄλλα, πού ἀκούσαμε, ἠχογραφήσαμε ἤ πού μᾶς ἄφησε ὡς γραπτή παρακαταθήκη, τήν καθιερώνουν ἀνεπιφύλακτα ἐν μέσῳ πολλῶν εὐλογημένων προσώπων τῆς ἐποχῆς μας, ὡς ἐμπειρική θεολόγο καί Γερόντισσα τοῦ φωτός! Ὡς τήν Γερόντισσα πού δίδαξε τήν ἀκροτάτη αὐτομεμψία καί πέτυχε τήν δυνατότερη πνευματική ὡριμότητα, ἀφοῦ σύγκρινε διαρκῶς τόν χοϊκό ἑαυτό της μέ τό ὕψος τῶν ἀρρήτων ἀποκαλύψεων πού ἀξιώθηκε νά ζήσει καί νά δεῖ, γι' αὐτό ἔγραφε καί συμπεριφερόταν μέ τήν πιό βαθειά ταπείνωση πού συνάντησα ποτέ. Ἡ ἁπλότητα τοῦ λόγου της, μαρτυροῦσε γιά τήν ἄριστη ἐπίτευξη τοῦ σκοποῦ της. Τοῦ στόχου τῆς Χριστοζωῆς πού ἔθεσε ἰσοβίως στόν ἑαυτό της.

Εἶδε πλειάδα Ἁγίων, τήν χορεία τῶν Ἁγίων Πατέρων, τόν Μέγα Ἀντώνιο καί τήν παρέα του, τόν ἐπουράνιο Ναό μέ τίς ἀπερινόητες -ὅπως εἶπε- φωταψίες καί μουσικές του. Ὁ Ἀρχάγγελος Μιχαήλ, ὁ πολυαγαπημένος της, ἐμφανιζόταν συνεχῶς στή γιαγιά, καί τήν ἐνίσχυε στό τελευταῖο στάδιο τοῦ ἀγῶνα της. Τό παράδοξο εἶναι ὅτι ἐμφανίσθηκε καί σέ μία ἀπό τίς οἰκονόμους τῆς Γερόντισσας, ζωντανά γιά νά δυναμώσει τήν πίστη της. Ἐπιστατοῦσε ὁ ἴδιος στήν διαδικασία ἐξόδου καί ἐλάμβανε πρωτοβουλίες.

Καί χθές εἰρηνικά καί γαλήνια, ἔκλεισε τούς ὀφθαλμούς της στήν ἐπίκυρη τούτη σκηνή, γιά νά τούς ξανανοίξει λαμπροτέρους καί εὐκρινέστερους στήν ἀβασίλευτη ἀπαντοχή.

Ἀείμνηστη, ἐν-Χριστωμένη πολυσέβαστη καί πολύκλαυστη Γερόντισσά μας.

Ἀπό μικρή ρούφηξες λαίμαργα τό λογικόν καί ἄδολον γάλα τῆς πίστεώς μας ἀπό

τόν ζωηρότατο μαστό τῆς Ἐκκλησίας καί αὐξήθηκες τόσο πνευματικά ὥστε ἀναδείχθηκες τῶν «*πάλαι Ὁσίων*» ὁμότροπη καί τῶν συγχρόνων Ἁγίων ἰσοστάσια. Μέθυσες ἀπό τό νηφάλιο νάμα πού μεταγγίζει ὁ κρατῆρας τῆς λαϊκῆς εὐσέβειας, τῆς ζωοδότρας αὐτῆς μάνας τῆς ἡσυχαστικῆς τελειώσεως. Τυλιγμένη στόν μανδύα μιᾶς ἀδιατάρακτης γαλήνης πού ἦταν ἀντίδωρο τῆς ἱερῆς πληρότητας πού ἐβίωνε ἡ καρδιά σου, ἄφησες ἴχνη διαβάσεως, πρότυπο ὁσιότητας ἀλλά καί ἕνα δυσαναπλήρωτο κενό. Πορεύθηκες, εἰδικά τούς ἔσχατους μῆνες τῆς ἐπί γῆς βιοτῆς σου, λεπτή λίαν, κατάφορτη ἀρετές, βιώνοντας ὁριακές καταστάσεις. Μᾶς ἄφηνες τήν αἴσθηση πώς εἶχες χάσει τήν βαρύτητα καί δέν ὑπῆρχες κἄν στή γῆ. Ὅλη σου ἡ παρουσία ἀπέπνεε τήν ἀγγελικότητά σου. Βλέπαμε αὐτό πού ἔλεγες: ὅτι «*οἱ οὐρανοί εἶχαν ἀνοίξει*» ἀλλά καί πάλι δέν τό πιστεύαμε.

Οἱ τελευταῖες ἡμέρες σου κύλισαν σέ μία διακριτική ἀγαπητική κατάφαση πρός ὅλους. Ἐντονότερη ἀπό ἄλλες φορές. Ἄφηνες παραγγελίες καί εὐχές εὐχαριστίες καί εὐγνωμοσύνες, παροχές καί αἰτήσεις συγγνώμης. Ὅποιος εἰσερχόταν στό γαλήνιο ἐνδιαίτημά σου, αἰσθανόταν ἔντονα τήν ἀνάγκη νά κάνει τόν Σταυρό του. Σέ ἔνοιωθε μεταξύ οὐρανοῦ καί γῆς. Διψοῦσε τόν λόγον σου, ἀπολάμβανε τήν γλυκύτατη μορφή σου πού ἀντιφέγγιζε τήν ἄσβεστη λαμπηδόνα τῆς Ἀναστάσεως καί τήν ἀμήχανη ὀμορφιά τῶν οὐρανίων θαλάμων.

Ἔζησες τήν πείρα τῶν Προφητῶν, Ἀποστόλων, Μαρτύρων καί Ὁσίων σέ ἐντονότατο βαθμό, ἀφοῦ εἶχες τό θάρρος καί τήν τόλμη νά ὁρμᾶς μέ ἰλιγγιώδη ταχύτητα πρός τόν Θεό, νά ἀπολαμβάνεις σπάνιες καταστάσεις καί νά διακατέχεσαι ἀπό μία θανατηφόρα δίψα γιά τόν Χριστό. Ἔνοιωθες ὡς τό μηδέν τοῦ κόσμου, πού ὅμως στήν περίπτωσή σου ἰσοδυναμεῖ μέ τό πᾶν τοῦ κόσμου, μέ τό ὑπεράνω τοῦ κόσμου, μέ τόν ὄντως κόσμο.

Τώρα, ἐμεῖς, ἔστω καί ἀκροθιγῶς, μέ τά μάτια τῆς ψυχῆς μας, θαμπωνόμαστε ἀπό τό θριαμβευτικό σου ἀνέβασμα. Μέ ταχύτητα πυραύλου κινεῖσαι πρός τό Ἀΐδιον Φῶς, πού δέν σοῦ εἶναι ἄγνωστο γιατί ἐπακριβῶς τό ἐβίωσες ἀπό τήν παροῦσα ζωή, καί ἐμεῖς βλέποντας τίς φωτεινές ἀνταύγειες πού ἀφήνει πίσω της, ἡ ἐμπυρισμένηἀπό τήν Χάρη ψυχή σου, δοξάζουμε τόν Θεό που σέ γνωρίσαμε καί ἀξιωθήκαμε νά ἀπολαύσουμε τό κάλλος τῆς ἀναγεννημένης καρδιᾶς σου. Ταυτόχρονα, ἀκοῦμε τίς χαρμόσυνες ἰαχές τῶν γονέων σου, τῆς Ἀντωνούλας, τῶν συγγενῶν σου, τῶν φίλων σου Ἀγγέλων καί Ἁγίων πού κροτοῦν ἐνθουσιωδῶς τά σήμαντρα τοῦ οὐρανοῦ, σέ ὑποδέχονται ἁγιοπρεπῶς καί συμπανηγυρίζουν μαζί σου.

«*Τούς βλέπεις αὐτούς;*» μοῦ ἔλεγες δείχνοντάς μου τά εἰκονάκια πού εἶχες πάνω στό τραπέζι σου. «Ὅλοι αὐτοί εἶναι <καμαράντ>» δηλαδή φίλοι μου.

Προσωπικά νοιώθω τόν ἀνελέητο ἀπαρφανισμό, τόν φρικτό ἀποχωρισμό γιατί ἤσουν μανούλα μου. Ἐλπίζω, ὅμως στήν ἐπανασυνάντηση καί ὅτι δέν θά μέ ἀφήσεις. Θά δρομολογεῖς ἐξελίξεις γιά τήν σωτηρία μου καί στήν ὕστατη στιγμή μου μέ λαχτάρα θά μέ ὑπαντήσεις... Καί ἐπειδή δέν μπορῶ νά σοῦ τραγουδήσω, τώρα πού σέ βλέπω ὕστατη φορά στήν πρόσκαιρη αὐτή ζωή, θέλω λυρικά καί ἐπάξια νά σέ μακαρίσω:

-Χαῖρε Γερόντισσα Γαλακτία στούς λειμῶνες τοῦ Παραδείσου καί στούς κόλπους τῶν Ἁγίων Πατριαρχῶν.

-Χαῖρε πολύτεκνη μάνα, εὔγονη γῆ στό γεώργιον τοῦ Κυρίου, γονιμότατη φύτρα ἐκκολάψεως χαρισμάτων, ἀγνότατη νύμφη στήν παστάδα τοῦ Παμβασιλέως, στοργική μητέρα τῶν μετανοούντων καί ἐπιδέξια προπονήτρια τῶν ἀγωνιζομένων, χαῖρε καταφύγιο τῶν δοκιμαζομένων καί ἄτυφη τροφοδότρια τῶν ἐστερημένων, χαῖρε ἡ μιμησαμένη «*τάς φρονίμους παρθένας*» καί ἀποποιησαμένη « *τάς ἡδονοπλέκτους χλαίνας*», χαῖρε καί πάλιν ἐρῶ χαῖρε, μετά τῶν φιλτάτων σου ἀγγελικῶν στρατευμάτων καί πάντων τῶν Ἁγίων Μητέρων τῆς Ἐκκλησίας μας.

-Χαῖρε ἐσταυρωμένη ἀγάπη, διάτρητη καί ἄτρωτη καρδιά, μετά πάντων « *τῶν περιβεβλημένων στολάς λευκάς καί εἰσαχθέντων ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης* » (Ἀποκ. 9, 14) εἰς τήν πανευφρόσυνον πανδαισίαν τῆς Ἄνω Ἰερουσαλήμ.

-Χαῖρε Ἀναστημένη καρδιά ἀπό τήν σταυρική δύναμη τῆς νοερᾶς ἐργασίας καί τά « *καί τά ἐντάφια σπάργανα*» τῆς ἰσοπεδωτικῆς ταπεινώσεως.

-Χαῖρε ἐμπνευσμένε σκυταλοδρόμε τοῦ Πνεύματος καί θησαυροφυλάκιο τῶν ρημάτων τοῦ Θείου φθέγματος, ὅτι τόν πλᾶνο τοῦ αἰώνα ὑπερέβης καί τόν δόλιο δράκοντα ἐνέπαιξες.

Προσκυνῶ τά χέρια σου, πού δέν παραμορφώθηκαν ἀπό χημικούς χρωματισμούς, ἀλλά ὑψώνονταν διαρκῶς σέ πανύχιες στάσεις ἱκεσίας, σκόρπισαν ροδοπέταλα ἀγάπης, μεταστοιχειώθηκαν ἀπό τήν ἀνιδιοτελῆ προσφορά.

Προσκυνῶ τά πόδια σου, πού δέν βημάτισαν ποτέ στήν ὁδό τῆς ματαιότητας ἀλλά ἔτρεχαν γιά τήν ἀνακούφιση τοῦ ἀνθρώπινου πόνου καί τήν ἐφαρμογή τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ.

Προσκυνῶ τά μάτια σου, πού ἔβλεπαν ἁπλά καί ἀγνά, πού ἀνακάλυπταν τήν δυστυχία τοῦ ἄλλου, πού ἔχυσαν ποταμούς δακρύων καί πού ἐνατένισαν ζωντανά τήν δόξα τοῦ Θεοῦ.

Προσκυνῶ τό εὐωδιαστό πρόσωπό σου, γιατί στήν ἔκφρασή του, ἀποτυπώθηκε ἡ

μακαριότητα τοῦ Παραδείσου, γιατί ἀντικατόπτριζε ἐνδογενῶς τήν θαλερότητα τῆς ψυχῆς σου, γιατί τό ἀγγελικό χαμόγελο πού τό στόλιζε, ἦταν ἕνα ἀνοιχτό παράθυρο ἀπ' ὅπου φανέρωνε στόν κόσμο, τήν Παρουσία Του ὁ Χριστός.

Προσκυνῶ τέλος τήν ἁγία ψυχή σου, γιατί ἔγινε εἰκονοστάσι τῆς Ὀρθόδοξης Παράδοσης, ζωντανό κατοικητήριο τοῦ Θεοῦ, παράρτημα ὁλοφάνερο τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν, ἀνάμεσά μας.

Οἱ διάδοχες γενιές, νά εἶσαι σίγουρη ὅτι θά καθηλώσουν τό βλέμμα πάνω σου. Θά σέ νοιώσουν μητέρα. Θά σκύψουν μαθητικά στήν ἡσυχαστική παρακαταθήκη σου. Καί θά καυχηθοῦν «*ἐν Κυρίῳ*» γιατί στήν δύση τοῦ εἰκοστοῦ αἰώνα ἔλαμψε καί πάλι στήν ἁγιοτόκο Μεσσαρά ἕνα μεγάλο ἀστέρι, ἱκανό νά φωτίσει μέ τήν λάμψη του τήν πνευματική μας διαδρομή στήν τρίτη χιλιετία.

Αἰωνία σου ἡ μνήμη καί καλή ἀντάμωση!